

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 20/20
Luxemburgissa 3.3.2020

Tuomio asiassa C-75/18 ja C-323/18
Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt. ja Tesco-Global Áruházak
Zrt. v. Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Unkarissa televiestintäyritysten liikevaihdosta ja vähittäiskaupan alalla kannettavat erityisverot ovat yhteensopivia unionin oikeuden kanssa

Unionin tuomioistuimen suuri jaosto totesi 3.3.2020 antamissaan tuomioissa **Vodafone Magyarország (C-75/18)** ja **Tesco-Global Áruházak (C-323/18)** **Unkarissa televiestintäyritysten ja vähittäiskaupan alalla toimivien yritysten liikevaihdosta kannettavien erityisverojen olevan sopusoinnussa sijoittautumisvapauden periaatteen ja direktiivin 2006/112¹ (jäljempänä arvonlisäverodirektiivi) kanssa.** Se, että kyseiset erityisverot, jotka kannetaan liikevaihdosta progressiivisesti (jälkimmäisen kohdalla jopa voimakkaan progressiivisesti) kohdistuvat pääasiallisesti muista jäsenvaltioista peräisin olevien henkilöiden omistamiin yrityksiin, koska kyseisten yritysten liikevaihdot ovat kyseisten Unkarin markkinoiden suurimmat, **kuvastaa kyseisten markkinoiden taloudellista todellisuutta eikä merkitse kyseisten yritysten syrjimistä.** Unionin tuomioistuin totesi myös, että koska televiestintäyrityksiltä kannettavalla verolla ei ole kaikkia arvonlisäveron keskeisiä ominaispiirteitä, kyseistä veroa ei voida rinnastaa arvonlisäveroon, joten se ei haittaa unionin arvonlisäverojärjestelmän toimintaa ja on näin ollen arvonlisäverodirektiivin mukainen.

Unionin tuomioistuimelta tiedusteltiin myös kyseisten erityisverojen käyttöönottamisesta annetun Unkarin lainsäädännön yhteensopivuudesta unionin valtioneuvoston kanssa, ja se lausui ensimmäiseksi näiden kysymysten tutkittavaksi ottamisesta.² Tässä yhteydessä unionin tuomioistuin muistutti, että verot tai veronluonteiset maksut eivät kuulu EUT-sopimuksen valtioneuvoston koskevien määräysten soveltamisalaan lukuun ottamatta tilannetta, jossa veroilla tai maksuilla rahoitetaan tukitoimenpide siten, että ne ovat erottamaton osa kyseistä toimenpidettä. Vero tai maksu voi olla erottamaton osa tukitoimenpidettä ainoastaan, jos sen ja tuen välillä on sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetty varojen käyttötarkoitusta koskeva sitova yhteys. Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuin kuitenkin totesi, että kantajayhtiöiden Unkarin veroviranomaisille esittämät vaatimukset erityisveroista vapauttamisesta koskevat yleisesti sovellettavia veroja, joiden tuotto maksetaan valtion talousarvioon ilman, että niitä käytetään erityisesti tietyn verovelvollisten ryhmän hyväksi myönnetyn edun rahoittamiseen. Unionin tuomioistuin päätteli, ettei kantajayhtiöiltä kannettujen erityisverojen ja tietyille verovelvollisille myönnetyn vapautuksen välillä ole varojen käyttötarkoitusta koskevaa sitovaa yhteyttä, joten tällaisen vapautuksen mahdollinen lainvastaisuus valtioneuvoston koskevien unionin oikeussääntöjen kannalta ei voi vaikuttaa itse kyseisten erityisverojen laillisuuteen. Näin ollen kantajayhtiöt eivät voi vedota kansallisissa tuomioistuimissa tähän mahdolliseen lainvastaisuuteen välttyäkseen mainittujen verojen maksamiselta.

Toiseksi unionin tuomioistuin tutki, merkitseekö kyseisten erityisverojen käyttöönottamisesta annettu Unkarin lainsäädäntö yhtiöiden kotipaikkaan perustuvaa syrjintää, joka on kielletty EUT-sopimuksen sijoittautumisvapautta koskevissa määräyksissä. Täältä osin unionin tuomioistuin totesi

¹ Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annettu neuvoston direktiivi 2006/112/EY (EUVL 2006, L 347, s. 1).

² Unionin yleinen tuomioistuin kumosi vuonna 2019 kaksi komission päätöstä Puolan vähittäismyyntialalla kantaman veron ja Unkarin mainosveron määrittämisestä valtioneuvoston tuomio 16.5.2019, Puola v. komissio (yhdistetyt asiat [T-836/16](#) ja [T-624/17](#), lehdistötiedote [64/19](#)) ja tuomio 27.6.2019, Unkari v. komissio ([T-20/17](#), lehdistötiedote [84/19](#)). Kyseisistä tuomioista tehdyt valitukset ovat parhaillaan vireillä unionin tuomioistuimessa ([C-562/19 P](#) ja [C-596/19 P](#)).

aluksi, että kantajien emoyhtiöiden kotipaikat olivat Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Alankomaissa ja että siltä osin kuin nämä harjoittavat toimintaansa Unkarin markkinoilla tytäryhtiöiden välityksellä, kaikki kyseisiin tytäryhtiöihin kohdistuvat rajoitukset voivat vaikuttaa emoyhtiöiden sijoittautumisvapauteen. Muistutettuaan ensin välittömän ja välillisen syrjinnän kieltoa koskevasta oikeuskäytännöstään unionin tuomioistuin totesi, että riidanalaisten erityisverojen yhteydessä ei tehdä eroa yhtiöiden välillä niiden kotipaikan perusteella.

Unionin tuomioistuin korosti tässä yhteydessä ensinnäkin sitä, että koska kaikki Unkarissa kyseessä olevilla aloilla toimivat yritykset olivat velvollisia maksamaan riidanalaiset verot ja koska liikevaihdon perusteella määräytyviin eri veroluokkiin sovellettavat verokannat pätevät kaikkiin kyseisiin yrityksiin, erityisverojen käyttöönottamisesta annettu Unkarin lainsäädäntö ei merkitse välitöntä syrjintää muiden jäsenvaltioiden (luonnollisten tai oikeushenkilöiden) omistamien yritysten vahingoksi.

Toiseksi unionin tuomioistuin tutki, voidaanko erityisverojen (voimakasta) progressiota pitää viimeksi mainittujen yritysten välillisenä syrjintänä.

Tältä osin unionin tuomioistuin totesi, että kyseessä olevien verokausien aikana eli asiassa Vodafone 1.4.2011–31.5.2015 ja asiassa Tesco 1.3.2010–28.2.2013 kaikki perusveroluokkaan, jossa sovellettiin 0 prosentin verokantaa, kuuluneet verovelvolliset olivat unkarilaisten henkilöiden omistamia, kun taas ylempiin veroluokkiin kuuluvien verovelvollisten enemmistö oli muiden jäsenvaltioiden henkilöiden omistamia. Näin ollen suurimman osan erityisverosta kantoivat muiden jäsenvaltioiden henkilöiden omistamat verovelvolliset.

Unionin tuomioistuin kuitenkin muistutti, että jäsenvaltioilla on vapaus valita sopivimpana pitämänsä verotusjärjestelmä ja soveltaa liikevaihtoon perustuvaa progressiivista verotusta, koska liikevaihdon määrä on neutraali erotteluperuste ja koska se ilmentää olennaisella tavalla verovelvollisten maksukykyä. Tässä yhteydessä pelkästään sen, että suurin osa kyseessä olevista erityisveroista kannetaan muiden jäsenvaltioiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden omistamilta verovelvollisilta, perusteella ei voida päätellä, että kyseessä olisi syrjintä kyseisten henkilöiden vahingoksi. Tämä selittyy nimittäin sillä, että tällaiset verovelvolliset hallitsevat nyt käsiteltävissä asioissa kyseessä olevia markkinoita ja saavuttavat niillä suurimmat liikevaihdot. Se on muuttuva tai jopa sattumanvarainen kriteeri, joka voi täyttyä aina, kun kyseessä olevia markkinoita hallitsevat muiden jäsenvaltioiden tai kolmansien valtioiden yritykset tai muiden jäsenvaltioiden tai kolmansien valtioiden henkilöiden omistamat kotimaiset yritykset. Lisäksi on mainittava, että veroluokka, jossa sovelletaan 0 prosentin verokantaa, ei koske yksinomaan unkarilaisten henkilöiden omistamia verovelvollisia, koska kaikki kyseisillä markkinoilla toimivat yritykset saavat hyväkseen vähennyksen sen liikevaihtonsa osan osalta, joka ei ylitä liikevaihdon enimmäismäärää kyseisessä veroluokassa. Niinpä erityisverojen (voimakkaan) progressiivisilla verokannoilla ei niiden luonteen vuoksi oteta käyttöön yhtiöiden kotipaikkaan perustuvaa syrjivää kohtelua unkarilaisten henkilöiden omistamien verovelvollisten ja muiden jäsenvaltioiden henkilöiden omistamien verovelvollisten välillä.

Lisäksi unionin tuomioistuimelta tiedusteltiin asiassa C-75/18 sitä, onko televiestintäyritysten liikevaihdosta kannettavan erityisveron käyttöönottamisen sopuinnussa arvonlisäverodirektiivin kanssa³. Se muistutti tältä osin, että on erityisesti selvitettävä, vaarantaako kyseessä oleva vero yhteisen arvonlisäverojärjestelmän toiminnan rasittamalla tavaroiden ja palvelujen liikkuvuutta ja kohdistumalla liiketoimiin arvonlisäveroon rinnastettavalla tavalla, kuten sellaiset verot, jotka ovat keskeisiltä ominaispiirteiltään arvonlisäveron kaltaisia. Se totesi kuitenkin, että kyseisen erityisveron käyttöönottamisesta annettulla Unkarin lainsäädännössä ei säädetä kyseisen veron kantamisesta kussakin tuotanto- ja jakeluportaassa eikä prosessin edeltävässä vaiheessa maksetun veron vähentämisestä. Koska kyseessä oleva erityisvero ei täytä kahta unionin tuomioistuimen aikaisemmassa oikeuskäytännössään vahvistamista neljästä keskeisestä ominaispiirteestä, arvonlisäverodirektiivi ei ole esteenä kyseisen veron käyttöönottamiselle.

³ 401 artikla.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuinta, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomioiden ([C-75/18](#) ja [C-323/18](#)) koko teksti julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomioiden julistamisesta on saatavilla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106